

06

พื้นที่ และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ

“พัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ
ศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม
ด้วยผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน พร้อมระบบการจัดการเมืองที่มีประสิทธิภาพ
เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกพื้นที่”

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (06) พื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเมืองนำอยู่ในทุกภาคของประเทศ เพื่อเป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นแหล่งจ้างงานและที่อยู่อาศัย เพื่อกระจายความเจริญในทุกภูมิภาคของประเทศอย่างมีระบบการบริหารจัดการเมืองที่มีประสิทธิภาพ โดยมี 3 เป้าหมายระดับประเด็น ได้แก่ (1) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น เกิดศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อกระจายความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (2) ประเทศไทยมีพื้นที่ที่มีแผนผังภูมิโนเวเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาเมืองนำอยู่ ขนบหมั่นคงเกษตรยั่งยืน และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้งผังพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี และ (3) ช่องว่างความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ลดลง ทั้งนี้ แผนแม่บทประเด็นดังกล่าวสนับสนุนการบรรลุผลสัมฤทธิ์การพัฒนาตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

การประเมินผลลัพธ์การดำเนินการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

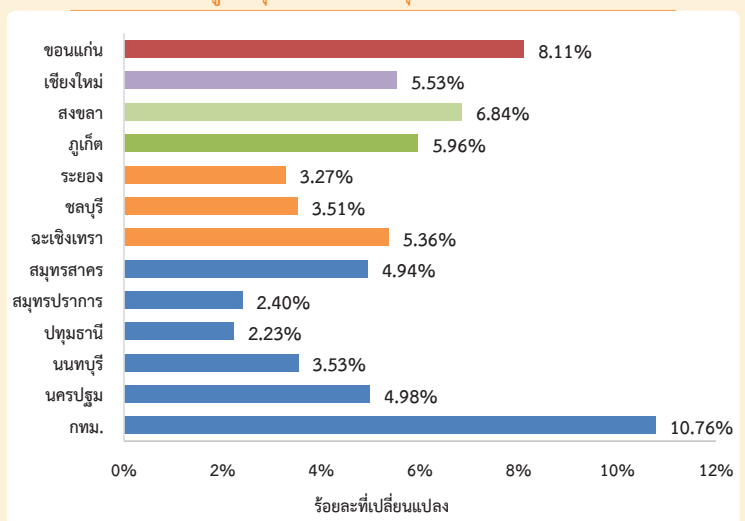
060001

ปี 2562

ปี 2563

(1) ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น เกิดศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อกระจายความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคม พิจารณาจากมูลค่าการลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 25 ในช่วง 5 ปี (2561 – 2565) หรือเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.8 ต่อปี¹ โดยพิจารณาเทียบเคียงจากตัวชี้วัดทดแทนในระยะแรก คือ การเปลี่ยนแปลงมูลค่าทุนจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่เป้าหมาย พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าทุนจดทะเบียนนิติบุคคลระหว่างช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนตุลาคมของปี 2563 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ในทุกจังหวัดที่เป็นพื้นที่เป้าหมาย โดยมีจังหวัดหรือพื้นที่ปกครองพิเศษจำนวน 4 แห่ง ที่มีอัตราการเติบโตของมูลค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่กำหนดไว้ (ร้อยละ 5.8 ต่อปี) ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 10.76 ขอนแก่น ร้อยละ 8.11 สงขลา ร้อยละ 6.84 และ ภูเก็ต ร้อยละ 5.96 ส่วนจังหวัดพื้นที่เป้าหมายที่มีอัตราการเติบโตต่ำกว่าค่าเฉลี่ยต่อปีที่กำหนดไว้ ได้แก่ เชียงใหม่ ฉะเชิงเทรา นครปฐม สมุทรสาคร นนทบุรี ชลบุรี ระยอง สมุทรปราการ และปทุมธานี

การเปลี่ยนแปลงมูลค่าทุนจดทะเบียนนิติบุคคล 2562 - 2563 (ม.ค. - ต.ค.)

ที่มา: ข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2563)

¹ปัจจุบัน สศช. อยู่ระหว่างการศึกษากำหนดขอบเขตและความครอบคลุมที่ชัดเจนของ “มูลค่าการลงทุน” ในเมือง

060002

ปี 2562

ปี 2563

(2) ประเทศไทยมีพื้นที่มีแผนผังภูมินิเวศเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้งผังพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี สำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ดำเนินงานโครงการจัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการจัดการ สิ่งแวดล้อมชุมชนเชิงนิเวศ โดยในระยะแรกครอบคลุมพื้นที่ภาคเหนือ 9 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน น่าน พะเยาแพร่ ลำปาง ลำพูน และอุตรดิตถ์ ความก้าวหน้าของโครงการฯ ปัจจุบัน ร่างรายงานฉบับ สมบูรณ์แล้วเสร็จ พร้อมทั้ง ได้จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่และส่วนกลาง เพื่อนำความคิดเห็นไปปรับปรุงร่างรายงานฯ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมถึงได้จัดทำระบบฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนบนพื้นฐานภูมินิเวศพร้อมกับจัดฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ระบบข้อมูลดังกล่าวได้ต่อไป

060003

ปี 2562

ปี 2563

(3) ช่องว่างความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ลดลง ความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่วัดด้วยสัดส่วนผลิตภัณฑ์จังหวัด ต่อประชากร (GPP per capita) ของจังหวัดที่ร้อยละ 20 ที่รวยที่สุดต่อผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อประชากรของจังหวัด ร้อยละ 20 ที่จนที่สุด พบว่าปี 2561 สัดส่วน GPP per capita ของจังหวัดร้อยละ 20 ที่รวยที่สุด จำนวน 15 จังหวัด (ได้แก่ ระยอง กรุงเทพมหานคร ชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา พระนครศรีอยุธยา ภูเก็ต สมุทรสาคร สมุทรปราการ สระบุรี พังงา นครปฐม ปทุมธานี ราชบุรี และจันทบุรี) ต่อ GPP per capita ของจังหวัดร้อยละ 20 ที่จนที่สุด จำนวน 15 จังหวัด (ได้แก่ แม่ฮ่องสอน ยโสธร หนองบัวลำภู นราธิวาส Mukdahan Sakon Nakhon Anang Jeren Buriram Bingham Chaiyaphum Surin Ror Aed Ubolrasachani Pathum Krissakeh) คิดเป็น 6.47 เท่า ซึ่งลดลงจากปี 2560 ที่มีสัดส่วน 6.65 เท่า แต่ยังคงมากกว่าปี 2559 ที่สัดส่วน 6.40 เท่า แสดงให้เห็นถึงช่องว่างความเหลื่อมล้ำที่ค่อนข้างคงที่ ทั้งนี้ หากพิจารณารายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่รวยที่สุด 15 จังหวัดนี้ ยังคงเป็นจังหวัดเดิมถึง 14 จังหวัด (กระบี่ถูก แทนที่ด้วยราชบุรี) ในขณะที่จังหวัดที่จนที่สุด 15 จังหวัด ยังเป็นจังหวัดเดิมเพียง 12 จังหวัด โดยมี 3 จังหวัดใหม่ ได้แก่ Mukdahan Bingham และ Pathum ส่วนมหาสารคาม แพร่ และกาฬสินธุ์มี GPP per capita เพิ่มขึ้น

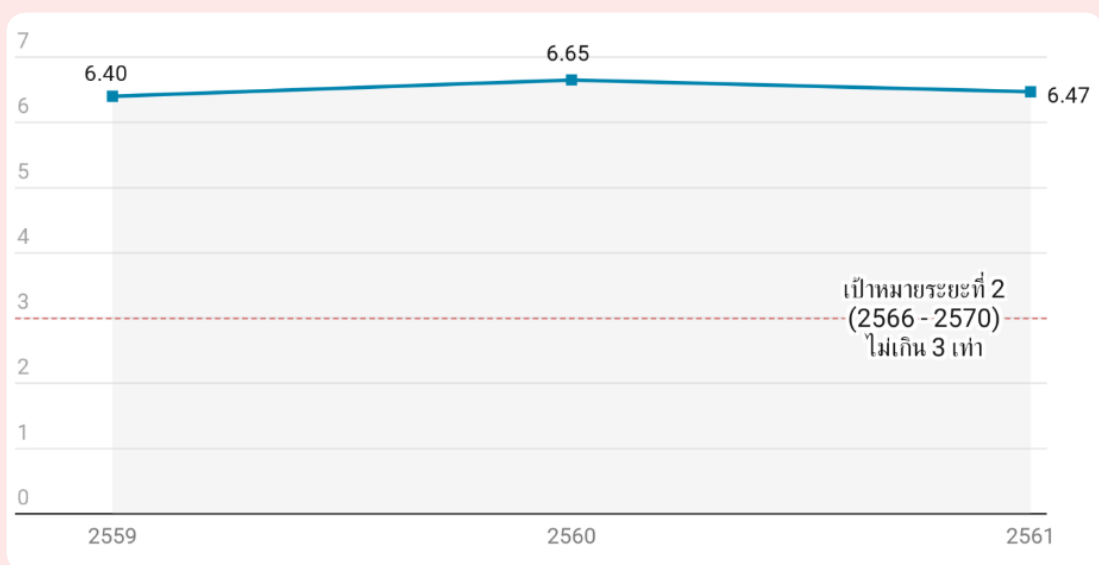

060003

ปี 2562

ปี 2563

สัดส่วน GPP Per Capita ของจังหวัดร้อยละ 20 ที่รวยที่สุด ต่อจังหวัดร้อยละ 20 ที่จนที่สุด

ที่มา: ข้อมูลผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2561 (สศช.) - Created with Datawrapper

ดังนั้น จากข้อมูลสถานการณ์เป้าหมายระดับประเด็นทั้ง 3 เป้าหมายดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าแต่ละเป้าหมายมีความท้าทายเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทเพิ่มมากขึ้น

ประเด็นท้าทายที่ต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของแผนแม่บท คือ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในเมืองส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในระบบประปาและไฟฟ้า เพื่อการพัฒนาสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะในทุกมิติ อาทิ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบดิจิทัล สาธารณสุข และการศึกษา เป็นต้น การลงทุนพัฒนาและจัดหาสถานที่สำหรับโครงสร้างพื้นฐาน และการให้บริการจัดการของเสียอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการใช้งาน และการปรับปรุงทัศนียภาพหรือการพัฒนาพื้นที่ตัวอย่าง รวมถึงโครงการจัดทำแผนผังภูมิโนเวศเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชนเชิงโนเวศและกำหนดให้มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิโนเวศอย่างยั่งยืน

แผนแม่บทฯ ประเด็น (6) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ

ประกอบด้วย 3 เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย ซึ่งมีสถานะการบรรลุเป้าหมาย ดังนี้

รหัส	เป้าหมายแผน	สถานะการบรรลุเป้าหมาย	
		ปี 2562	ปี 2563
060101	เมืองในพื้นที่เป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาเพื่อกระจายความเจริญและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี พ.ศ. 2565 เมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ 6 เมือง (กรุงเทพและปริมณฑล, ขอนแก่น, เชียงใหม่, เมืองในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, สงขลา, และภูเก็ต) ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองอัจฉริยะในทุกมิติ	2562	2563
	ในปี 2563 มีพื้นที่เป้าหมายซึ่งยื่นข้อเสนอเพื่อขอรับการประกาศเขตเมืองอัจฉริยะเพิ่มเติม รวมเป็น 40 เขตส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ ใน 27 จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งครอบคลุมเมืองศูนย์กลางทั้ง 6 พื้นที่ ตามเป้าหมายที่กำหนด และปัจจุบันประเทศไทยมีเมืองอัจฉริยะนำร่องของ ASEAN Smart City Network จำนวน 3 เมือง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี และภูเก็ต ซึ่งมีสถานะ การบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับเสี่ยง		
060201	เมืองมีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมและได้มาตรฐาน กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี พ.ศ. 2565 จำนวนเมืองคุณภาพ ทั้ง 5 เมือง (กรุงเทพและปริมณฑล เชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา และภูเก็ต) สิ่งแวดล้อมภายในเมืองอยู่ในเกณฑ์	2562	2563
	ในปี 2563 พิจารณาเทียบเคียงจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องในปี 2562 ได้แก่ (1) จำนวนเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนที่ผ่านเกณฑ์ลดลง (2) ปริมาณขยะในเขตเทศบาลพื้นที่เป้าหมาย ซึ่งมีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นและสัดส่วนการนำขยะไปใช้ประโยชน์และกำจัดถูกวิธีเพิ่มสูงขึ้น (3) สัดส่วนการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เป้าหมาย มีปริมาณน้ำเสียที่สามารถบำบัดได้สูงกว่าปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นในพื้นที่ (4) ร้อยละของจำนวนวันที่พบสารมลพิษในอากาศเกินค่ามาตรฐาน พบว่า มลพิษทางอากาศในพื้นที่เมืองเป้าหมายมีระดับสูงขึ้น ซึ่งมีสถานะ การบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับเสี่ยง		

รหัส

เป้าหมายแผน

สถานะ
การบรรลุเป้าหมาย

ปี 2562

ปี 2563

060202

ความยั่งยืนทางภูมิณีเวศ ภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี พ.ศ. 2565 พื้นที่ที่มีการดำเนินการสงวน รักษา อนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติและฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในพื้นที่ อย่างน้อยใน 3 จังหวัด ของ 1 ภาค

2562

2563

ในปี 2563 จัดทำแผนผังภูมิณีเวศระดับภาคในพื้นที่ภาคเหนือ 9 จังหวัด และปัจจุบันโครงการจัดทำแผนผังภูมิณีเวศเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเชิงนิเวศได้ปรับปรุงร่างรายงานฯ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งมีสถานะ การบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมาย

พื้นที่และเมืองอัจฉริยะ

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

060101

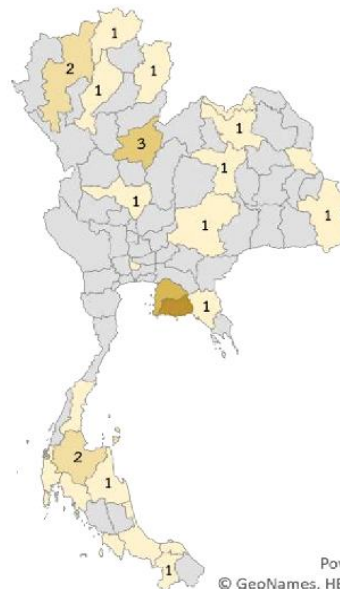
เมืองในพื้นที่เป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาเพื่อกระจายความเจริญ และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

เมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ 6 เมือง (กรุงเทพและปริมณฑล, ขอนแก่น, เชียงใหม่, เมืองในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, สงขลา, และภูเก็ต) ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองอัจฉริยะในทุกมิติ¹

ประชากรไทยมีแนวโน้มอาศัยในพื้นที่เมืองมากขึ้น โดยในปี 2563 ประชากรไทย ร้อยละ 57.2 อาศัยอยู่ในพื้นที่เมือง และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 74.3 ในปี 2583 (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2563) ทำให้เกิดความจำเป็นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และจัดการสิ่งแวดล้อมของเมืองให้สามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของท้องถิ่นและศักยภาพของเมือง รวมถึงเป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเมืองน่าอยู่มีปัจจัยสำคัญที่ต้องคำนึงถึง ประกอบด้วย (1) ความต้องการของเมือง (2) โครงสร้างพื้นฐานของเมือง (3) ฐานข้อมูลการพัฒนาเมือง (4) การเงินที่ยั่งยืนของเมือง (5) การบริหารจัดการเมือง และ (6) ระบบนิเวศที่เอื้อต่อการสร้างเมืองอัจฉริยะ

40 เขตส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ ใน 27 จังหวัด

Powered by Bing
© GeoNames, HERE, Microsoft

ที่มา: คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ

¹เมืองอัจฉริยะเป็นเมืองที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยและชาญฉลาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการและการบริหารจัดการเมือง ลดค่าใช้จ่ายและการใช้ทรัพยากรของเมืองและประชากรเป้าหมาย เน้นการออกแบบที่ดี และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาเมือง ภายใต้แนวคิดการพัฒนาเมืองน่าอยู่ เมืองทันสมัย ให้ประชาชนในเมืองมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข อย่างยั่งยืน (สำนักงานเมืองอัจฉริยะประเทศไทย สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล)

ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม การใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับการบริหารจัดการท้องถิ่น การสร้างกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ของประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย รวมถึงการจัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่ระดับเมืองเพื่อการติดตามและประเมินผล

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย ในปี 2563 มีพื้นที่เป้าหมายซึ่งยื่นข้อเสนอเพื่อขอรับการประกาศเขตเมืองอัจฉริยะเพิ่มเติม ได้แก่ กรุงเทพฯและปริมณฑล (โครงการพัฒนาเมืองจุฬาฯ อัจฉริยะ และโครงการเมืองอัจฉริยะย่านพระราม 4) ชลบุรี (โครงการแสนสุขสมาร์ทซิตี้) ระยอง (โครงการเมืองอัจฉริยะบ้านฉาง โครงการเมืองอัจฉริยะวังจันทร์วัลเลย์ และโครงการออร์จิน สมาร์ท ซิตี้ ระยอง) รวมเป็น 40 เขตส่งเสริมเมืองอัจฉริยะ ใน 27 จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งครอบคลุมเมืองศูนย์กลางทั้ง 6 พื้นที่ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ กรุงเทพฯ ชลบุรี และภูเก็ต ยังได้รับคัดเลือกให้เป็น 3 ใน 26 เมืองอัจฉริยะนำร่องของ ASEAN Smart City Network

การดำเนินการที่ผ่านมา นอกจากทางพื้นที่ที่จะเร่งรัดการพัฒนาสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะแล้ว หน่วยงานภาครัฐยังได้มีการสนับสนุนและส่งเสริมการเป็นเมืองอัจฉริยะของพื้นที่เป้าหมาย ใน 3 ด้านสำคัญ ประกอบด้วย (1) ด้านผังเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ โครงการวางและสนับสนุนด้านการผังเมือง โครงการพัฒนาพื้นที่เมืองใหม่ตามผังเมือง และโครงการพัฒนาพื้นที่ตามผังเมือง (2) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและอาคารสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ โครงการก่อสร้างปรับปรุงขยายระบบประปา โครงการพัฒนาระบบไฟฟ้า โครงการเปลี่ยนระบบสายไฟฟ้าอากาศเป็นสายไฟฟ้าใต้ดิน และโครงการพัฒนาพื้นที่ส่วนต่อขยายศูนย์ราชการ และ (3) ด้านการขับเคลื่อนโครงการเมืองอัจฉริยะประเทศไทย ได้แก่ โครงการพัฒนาเมืองใหม่อัจฉริยะ และโครงการพัฒนาเมืองอัจฉริยะนำอยู่ (เมืองเดิม)

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

อย่างไรก็ดี การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในเมืองเป้าหมาย ส่วนใหญ่ยังคงเป็นการลงทุนในระบบประปาและไฟฟ้า ในขณะที่แผนแม่บทย่อยๆ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะในทุกมิติ ทำให้เป้าหมายยังเป็นเป้าหมายที่มีความท้าทายในระดับสูง จึงควรสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ เช่น ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบดิจิทัล สาธารณสุข และการศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ ปัจจุบันข้อมูลเชิงพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับจังหวัด ซึ่งครอบคลุมทั้งพื้นที่เมืองและส่วนที่มิใช่เมือง อาทิ พื้นที่ป่านุรักษ์ พื้นที่เกษตร ทำให้ขาดข้อมูลระดับเมือง ซึ่งอาจจะส่งผลให้การพัฒนาเมืองขาดความสอดคล้องกับอัตลักษณ์และความต้องการของพื้นที่อย่างแท้จริง ทั้งนี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติอยู่ระหว่างดำเนินการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานในระดับเมืองและระดับพื้นที่ย่อย

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเมืองน่าอยู่แบบบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยในเบื้องต้นอาจจะกำหนดให้มีกฎระเบียบที่กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการความร่วมมือในการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ และผังการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในย่านเมืองอัจฉริยะ เพื่อให้การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสามารถรองรับความต้องการใช้งานในพื้นที่ในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ การนำสายไฟฟ้าลงดินที่บูรณาการเครือข่ายร่วมกับวางระบบดิจิทัล สาธารณูปการ และระบบระบายน้ำ ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกมิติ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ คมนาคม พลังงาน คุณภาพชีวิต การบริหารจัดการ และสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในการกระจายความเจริญและลดความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ได้

ปี 2562

ปี 2563

แผนแม่บทย่อย

การพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามผังภูมินิเวศ อย่างยั่งยืน

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

060201

เมืองมีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่มีประสิทธิภาพ
ครอบคลุม และได้มาตรฐาน

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

จำนวนเมืองคุณภาพ ทั้ง 5 เมือง (กรุงเทพและปริมณฑล เชียงใหม่ ขอนแก่น
สงขลา และภูเก็ต) สิ่งแวดล้อมภายในเมืองอยู่ในเกณฑ์

การเพิ่มขึ้นของประชากรและการขยายตัวของชุมชนเมือง ส่งผลให้มีปริมาณขยะ น้ำเสีย และมลพิษในเมืองเพิ่มขึ้น การพัฒนาเมืองที่มีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่เพียงพอ ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นของเมือง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว มีปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย (1) การลงทุนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (2) การจัดการสิ่งแวดล้อมของเมือง (3) ความเชื่อมโยงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของเมือง และ (4) ระบบนิเวศที่เอื้อต่อระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษของเมือง ทั้งนี้ การดำเนินงานที่ผ่านมายังไม่ครอบคลุมปัจจัยสำคัญดังกล่าว เนื่องจากยังขาดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เพียงพอ โดยเฉพาะในพื้นที่เมือง และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดการของเสียและมลพิษในพื้นที่เมือง

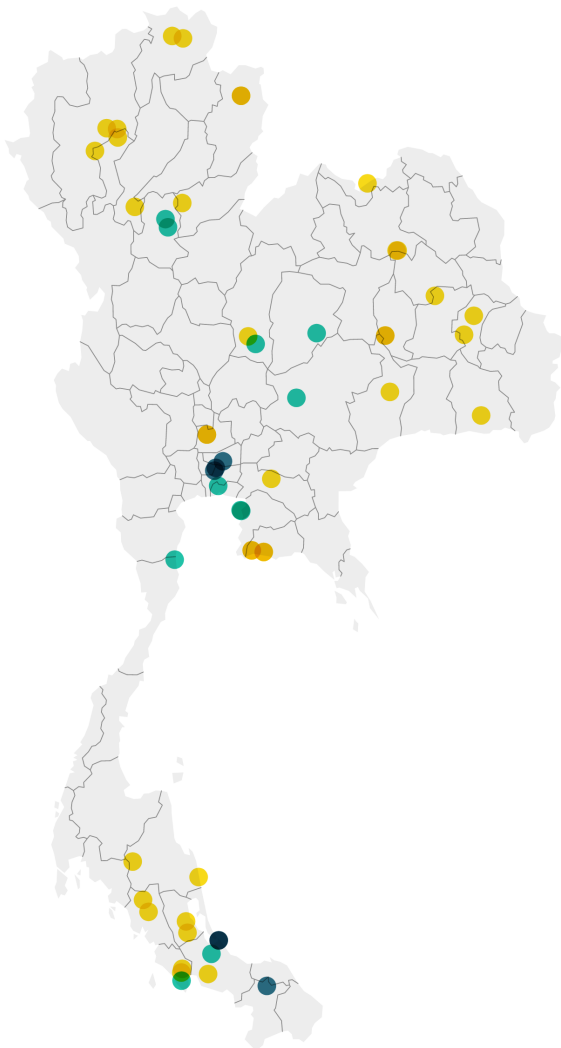
สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย พิจารณาเทียบเคียงจากข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จำนวนเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ปี 2563 มีเทศบาลที่ผ่านเกณฑ์เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืนระดับประเทศทั้งสิ้นจำนวน 46 แห่ง โดยแบ่งออกเป็น เทศบาลนคร 5 แห่ง เทศบาลเมือง 10 แห่ง และเทศบาลตำบล 38 แห่ง และมีเทศบาลที่ผ่านเกณฑ์เทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืนระดับประเทศ 8 แห่ง แบ่งออกเป็นเทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 1 แห่ง และเทศบาลตำบล 6 แห่ง¹

¹กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน 2563

เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล

Source: กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม •
Created with Datawrapper

ปริมาณขยะในเขตเทศบาลพื้นที่เป้าหมาย โดยรวม มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นจากปี 2561 เล็กน้อย มีเพียงสงขลา ที่มีขยะลดลง แต่สัดส่วนการนำขยะไปใช้ประโยชน์และกำจัดอย่างถูกวิธีก็สูงขึ้นเช่นกัน

กรุงเทพมหานคร ปี 2562 มีขยะมูลฝอยทั้งสิ้น 4.96 ล้านตัน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 จากปี 2561 โดยมีวิธีการจัดการขยะภายนอกพื้นที่ ส่วนพื้นที่ปริมณฑล (นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร) พบว่าในปี 2562 มีขยะมูลฝอยทั้งสิ้น 1.65 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 4 แต่มีสัดส่วนขยะที่นำไปใช้ประโยชน์และกำจัดถูกวิธีเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 28 เป็นร้อยละ 33 เพียงใหม่ ปี 2562 มีขยะในเขตเทศบาลทั้งสิ้น 0.46 ล้านตัน ไม่เปลี่ยนแปลงจากปี 2561 แต่มีสัดส่วนขยะที่นำไปใช้ประโยชน์และกำจัดถูกวิธีลดลงจากร้อยละ 27 เป็นร้อยละ 23 ขอนแก่น ปี 2562 มีขยะในเขตเทศบาลทั้งสิ้น 0.38 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 3 แต่มีสัดส่วนขยะที่นำไปใช้ประโยชน์และกำจัดถูกวิธีคงเดิมคือร้อยละ 36 ภูเก็ต ปี 2562 มีขยะในเขตเทศบาลทั้งสิ้น 0.30 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 2 แต่มีสัดส่วนขยะที่นำไปใช้ประโยชน์และกำจัดถูกวิธีคงเดิมคือร้อยละ 10 สงขลา ปี 2562 มีขยะในเขตเทศบาลทั้งสิ้น 0.41 ล้านตัน ลดลงจากปี 2561 ร้อยละ 3 แต่มีสัดส่วนขยะที่นำไปใช้ประโยชน์และกำจัดถูกวิธีคงเดิมคือร้อยละ 35 เมืองในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา) ปี 2562 มีขยะในเขตเทศบาลทั้งสิ้น 0.74 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 9 แต่มีสัดส่วนขยะที่นำไปใช้ประโยชน์และกำจัดถูกวิธีเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 16 เป็นร้อยละ 22²

²ข้อมูลจากระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน กรมควบคุมมลพิษ คำนวณสัดส่วนโดย สศช.

สัดส่วนการบำบัดน้ำเสียทั่วประเทศ พบว่า ในปี 2561 ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนในประเทศไทยมีจำนวน 105 แห่ง โดยมีการเดินระบบปกติ จำนวน 95 แห่ง ซึ่งสามารถบำบัดน้ำเสียได้เพียง 2.6 ล้าน ลบ.ม./วัน หรือคิดเป็นร้อยละ 27 ของน้ำเสียจากชุมชนทั่วประเทศ จำนวน 21 ล้านครัวเรือน ปริมาณ 9.7 ล้าน ลบ.ม./วัน (รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม 2562)

ความสามารถในการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ **เชียงใหม่** บำบัดได้ 55,000 ลบ.ม./วัน **ขอนแก่น** บำบัดได้ 78,000 ลบ.ม./วัน **อยู่ระหว่างก่อสร้าง** 2,500 ลบ.ม./วัน **กรุงเทพมหานคร** บำบัดได้ 1 ล้าน ลบ.ม./วัน **อยู่ระหว่างก่อสร้าง** 0.52 ล้าน ลบ.ม./วัน **ปริมณฑล** บำบัดได้ 0.11 ล้าน ลบ.ม./วัน **อยู่ระหว่างก่อสร้าง** 6,000 ลบ.ม./วัน **เมืองในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก** (ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา) บำบัดได้ 0.22 ล้าน ลบ.ม./วัน โดยมีระบบบำบัดน้ำเสียที่ชำรุดอยู่ระหว่างการแก้ไข 1 แห่ง บำบัดได้ 41,000 ลบ.ม./วัน **ภูเก็ต** บำบัดได้ 82,662 ลบ.ม./วัน และ **สงขลา** บำบัดได้ 0.17 ล้าน ลบ.ม./วัน (รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย 2562)

ร้อยละของจำนวนวันที่พบสารมลพิษในอากาศเกินค่ามาตรฐาน ปี 2562 พบว่า พื้นที่เป้าหมายส่วนใหญ่มีจำนวนวันที่พบสารมลพิษในอากาศสูงกว่าค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ และขอนแก่น ที่มากกว่าร้อยละ 20 ต่อปี ขณะที่พื้นที่อื่น ๆ มีสัดส่วนวันที่มลพิษสูงกว่าค่ามาตรฐาน ดังนี้ นนทบุรี สมุทรสาคร และสมุทรปราการ ร้อยละ 11 – 20 ปทุมธานี และสงขลา ร้อยละ 6 – 10 ส่วนภูเก็ตที่ไม่มีวันที่สารมลพิษหลักในอากาศเกินค่ามาตรฐาน **สรุปในภาพรวม มลพิษทางอากาศในพื้นที่เมืองเป้าหมายมีระดับสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2561**

ปริมาณขยะในเขตเทศบาล 2562 (ตัน)

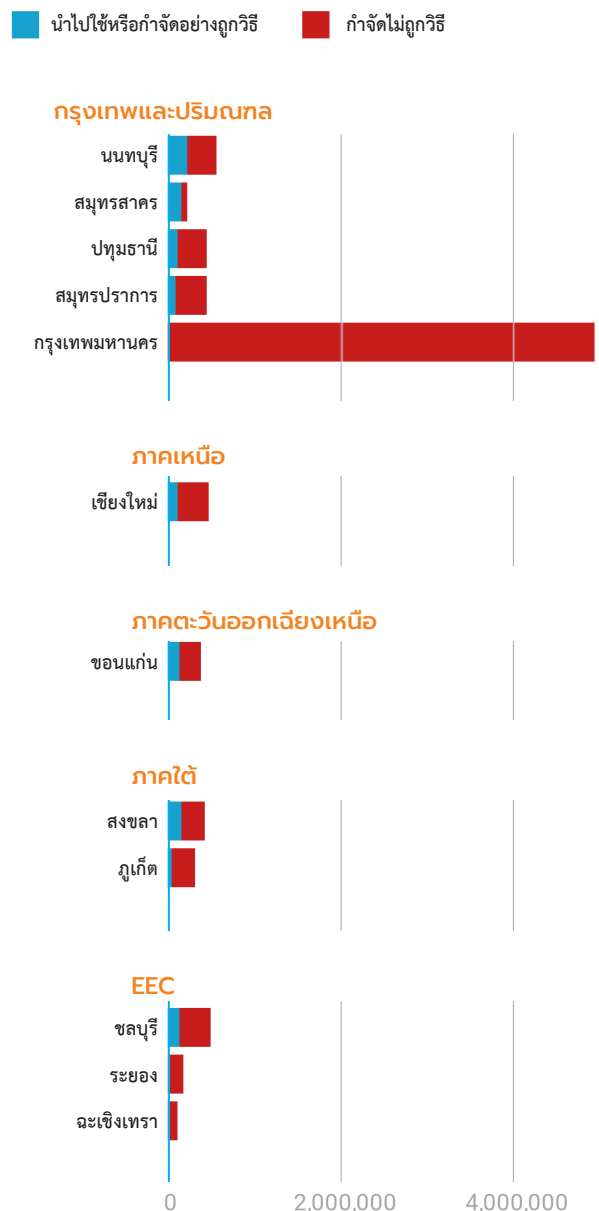

Chart: ระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน กรมควบคุมมลพิษ
คำนวณโดย สตช.
• Created with Datawrapper

สถานการณ์คุณภาพเสียง ปี 2562 พื้นที่เมืองเป้าหมายส่วนใหญ่มีระดับเสียงอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (ไม่เกิน 70 เดซิเบลเอ) อีกทั้งแนวโน้มระดับเสียงริมถนนลดลง อย่างไรก็ตามก็ตีระดับเสียงในพื้นที่ทั่วไปสูงขึ้น และมีทิศทางใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ พบว่าพื้นที่ริมถนนที่มีการจราจรหนาแน่นในกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยเฉพาะบริเวณการเคหะดินแดง สีแยกอ่อนนุช ถนนบำรุงเมือง สีแยกพระราม 9 แนวเส้นทางรถไฟฟ้า ทั้งในส่วนที่เปิดให้บริการแล้วและอยู่ระหว่างก่อสร้าง มีระดับเสียงเฉลี่ยสูงเกินค่ามาตรฐาน โดยแหล่งกำเนิดหลักของมลพิษทางเสียงมาจากจำนวนยานพาหนะที่สัญจรอย่างหนาแน่นตลอดทั้งวัน รวมทั้งโครงสร้างของสิ่งก่อสร้างที่สะท้อนเสียง ทำให้เสียงดังมากยิ่งขึ้น

ในภาพรวม พบว่าระบบจัดการมลภาวะและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เป้าหมายยังมีไม่เพียงพอต่อมลพิษที่เพิ่มขึ้นตามความเป็นเมือง (Urbanization) ที่เพิ่มขึ้น โดยมลพิษทางอากาศยังคงอยู่ในระดับสูงกว่ามาตรฐานในพื้นที่ที่มีการก่อสร้างและมีการเผาทางการเกษตร และความสามารถในการบำบัดน้ำเสียและกำจัดขยะของเมืองยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีกิจกรรมในภาคการผลิต ในขณะที่มลพิษทางเสียงยังมีแนวโน้มคงที่

การดำเนินการที่ผ่านมา ในช่วงปี 2563 หน่วยงานรัฐมีการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมาย ดังนี้ (1) อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ อาทิ การวิเคราะห์พื้นที่อุตสาหกรรมเพื่อกำหนดนโยบายการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) การพัฒนาและยกระดับนิคมอุตสาหกรรมสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย) และการพัฒนาและยกระดับเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสู่เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) (2) การสร้างจิตสำนึกและความรู้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการโรงเรียนปลอดขยะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) เป็นต้น และ (3) การส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมและเพิ่มพื้นที่สีเขียว อาทิ โครงการส่งเสริมการจัดการเมืองและชุมชนสู่เมืองน่าอยู่ (กรมอนามัย) และโครงการประสานความร่วมมือในการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย (สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย การดำเนินการขับเคลื่อนเป้าหมายการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่มีคุณภาพส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการในพื้นที่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในสถาบันการศึกษาหรือร่วมดำเนินงานกับกลุ่มวิชาชีพเฉพาะ ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน อีกทั้งยังดำเนินการในบางพื้นที่ อาทิ กรุงเทพมหานครและกำแพงเพชร นอกจากนี้ประชาชนทั้งภายในพื้นที่และภายนอกพื้นที่ส่วนใหญ่ยังไม่ได้ให้ความร่วมมือในการลดการใช้ การปล่อยของเสียในด้านต่างๆ อาทิ การเผาผลาญทางการเกษตร ทำให้มีปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมของเมือง ในขณะที่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่มีหน้าที่ในการจัดการของเสียในพื้นที่ ยังขาดความพร้อมและมีข้อจำกัด ทั้งในการลงทุนพัฒนาและจัดหาสถานที่สำหรับโครงสร้างพื้นฐาน และการให้บริการจัดการของเสียอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการใช้งาน ทำให้ยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายฯ

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ภาครัฐ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ (1) การเพิ่มศักยภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมและของเสียในพื้นที่เมืองที่ครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำ (การวางแผน) กลางน้ำ (การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน) และปลายน้ำ (การจัดการของเสียและมลพิษ) และ (2) คำนึงถึงมิติความครอบคลุมเชิงพื้นที่ ที่ครอบคลุมแหล่งกำเนิดของวงจรของของเสียและมลพิษ โดยควรมีการจัดการมลพิษทางอากาศ ณ แหล่งกำเนิด และมีการพัฒนาระบบจัดการขยะและน้ำเสียที่เพียงพอต่อปริมาณที่เกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยให้สามารถบรรลุเป้าหมายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมได้ในอนาคต

การพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามผังภูมินิเวศ อย่างยั่งยืน

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

060202

ความยั่งยืนทางภูมินิเวศ ภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565

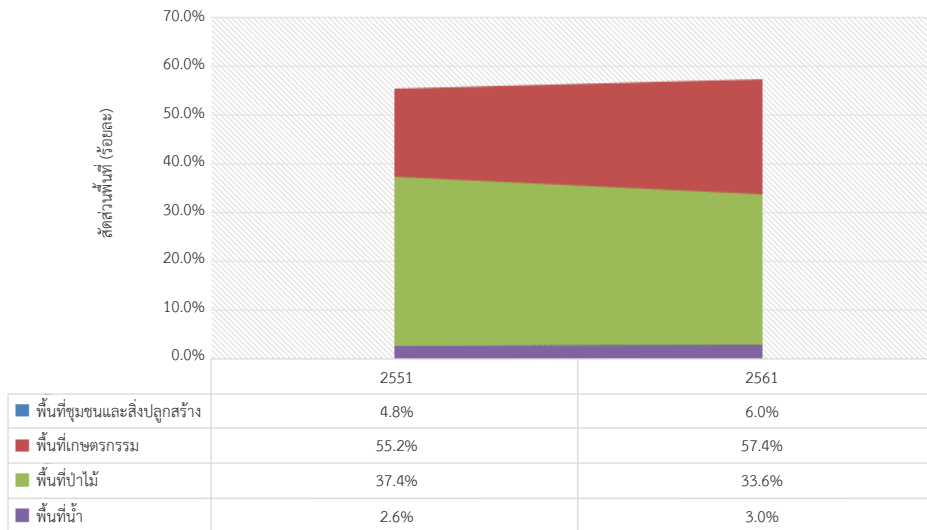
พื้นที่ที่มีการดำเนินการสงวน รักษา อนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ
มรดกทางสถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ
และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในพื้นที่ อย่างน้อย ใน 3 จังหวัด ของ 1 ภาค

ประเทศไทยยังคงมีปัญหามลพิษพื้นที่ป่า เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร และที่อยู่อาศัยของชุมชน
ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้งความสูญเสียระบบนิเวศทางธรรมชาติที่สำคัญ
ดังนั้น การจัดทำแผนผังภูมินิเวศ จึงเป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีประโยชน์ในการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน
โดยคำนึงถึงองค์ประกอบพื้นฐานทุกมิติของพื้นที่อย่างรอบคอบ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ด้านสังคม (อาทิ อาชีพ ต้นทุนทางธรรมชาติ เงื่อนไขทางสังคม และการดำเนินชีวิตของชุมชน)
รวมถึงด้านวัฒนธรรม บนพื้นฐานของปัจจัยสู่ความสำเร็จ 3 ประการ ได้แก่ (1) การกำหนดพื้นที่เป้าหมาย
(2) เครื่องมือ กลไก และองค์ความรู้ในการพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย และ (3) แนวทางการพัฒนาและการจัดการ
สิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่การใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน

การพัฒนาแนวคิดของแผนผังภูมินิเวศถือเป็นความท้าทายที่สำคัญ เพราะเป็นเครื่องมือใหม่ที่ยังไม่มี
การใช้อย่างเป็นรูปธรรม จึงจำเป็นต้องมีการสร้างความรับรู้ และกระบวนการมีส่วนร่วมกับภาคีการพัฒนา
ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่นในการนำแผนผังภูมินิเวศไปปรับใช้กับพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน 2551 - 2561 (ทั่วประเทศ)

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย การดำเนินการจัดทำแผนผังภูมินิเวศ ปี 2563 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้ดำเนินโครงการจัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเชิงนิเวศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองจัดทำแผนผังภูมินิเวศระดับภาคในพื้นที่ภาคเหนือ 9 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน น่าน พะเยา แพร่ ลำปาง ลำพูน และอุตรดิตถ์ ปัจจุบันโครงการฯ ได้จัดทำร่างรายงานฉบับสมบูรณ์แล้วเสร็จ พร้อมทั้งจัดรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อนำความคิดเห็นไปปรับปรุงร่างรายงานฯ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนบนพื้นฐานภูมินิเวศพร้อมกับจัดฝึกอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการที่ผ่านมา นอกจากโครงการจัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเชิงนิเวศ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ยังดำเนินโครงการจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมเพื่อความยั่งยืนตามภูมินิเวศ: การจัดทำผังพื้นที่อนุรักษ์แหล่งศิลปกรรม ราชประเพณีและการจัดทำผังภูมินิเวศแหล่งธรรมชาติ ราชประเพณีในพื้นที่ภาคเหนือ โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ในปี 2564 ดำเนินการในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และปี 2565 ดำเนินการในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง เพื่อให้ครอบคลุมทุกจังหวัดในภูมิภาค

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย
ในปี 2563 มีการดำเนินโครงการหรือมาตรการด้าน
แนวทางการพัฒนาและจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่เพียงพอ
ทั้งในมิติความสอดคล้องตามแผนผังภูมินิเวศและ
ความครอบคลุมเชิงพื้นที่ ส่วนใหญ่เน้นการปรับ
ภูมิทัศน์หรือการพัฒนาในพื้นที่ตัวอย่าง รวมถึง
โครงการจัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการจัดการ
สิ่งแวดล้อมชุมชนเชิงนิเวศระดับจังหวัด ซึ่งถ่ายทอด
การปฏิบัติต่อเนื่องจากแผนผังภูมินิเวศระดับภูมิภาค
ยังขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ปัญหาดังกล่าว
อาจส่งผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ
ซึ่งกำหนดให้มีแผนผังภูมินิเวศระดับภาค จำนวน 1 ภาค
ภายในปี 2565 รวมถึงเป้าหมายของแผนย่อยฯ
ที่กำหนดให้มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศ
อย่างยั่งยืน และให้มีพื้นที่สำหรับการสงวน รักษา
อนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดก
ทางวัฒนธรรม และศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และ
วิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติและฐานวัฒนธรรม
อย่างยั่งยืนในพื้นที่ อย่างน้อย 3 จังหวัดของ 1 ภาค
ภายในปี 2565

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย จะต้องเกิดจาก
การดำเนินงานของหน่วยงานที่จัดทำโครงการ
เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายโดยตรง ดังนั้น หน่วยงาน
สนับสนุนงบประมาณ ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณ
โดยวิเคราะห์ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการฯ
ที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่เป้าหมายในแผนแม่บทฯ ได้
อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ควรหาทางบูรณาการแผนผัง
ภูมินิเวศกับขั้นตอนการวางแผนหรือกำหนดผัง
การใช้ประโยชน์พื้นที่ที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถ
นำแผนผังภูมินิเวศไปสู่การปฏิบัติ ได้รับการยอมรับ
จากภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง และก่อให้เกิดประโยชน์
ต่อพื้นที่อย่างแท้จริง

